

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2021-2022

Nr. 13

**INTEGRAAL VERSLAG
Vergadering van vrijdag 24 juni 2022
Ochtendvergadering**

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	3
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	3
VRAAG OM UITLEG (R.V.O., ART. 59)	3
- van mevrouw Bianca Debaets aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende pleegzorg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
<i>Sprekers: Bianca Debaets – collegevoorzitter Elke Van den Brandt</i>	

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)	7
- van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de principiële subsidiebeslissing voor het Huis van het Kind Brussel	
<i>Sprekers: Cieltje Van Achter – collegevoorzitter Elke Van den Brandt</i>	
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., ART. 59)	9
- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het aantal kinderen met zorgnoden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel	
<i>Sprekers: Bianca Debaets – Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende regelluwe proefprojecten Nederlandstalig onderwijs in Brussel	
<i>Sprekers: Bianca Debaets – Gilles Verstraeten – Pepijn Kennis – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de 11 juliviering	
<i>Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid</i>	
ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60)	20
- van de heer Jan Busselen aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, met betrekking tot de concertwerking van de Vaartkapoen	
<i>Sprekers: Jan Busselen – Pascal Smet, collegelid</i>	
- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de organisatie van sportkampen en jeugdactiviteiten tijdens de zomervakantie	
<i>Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid</i>	
BIJLAGEN	24
TREFWOORDENREGISTER	25

13de vergadering

Vergadering van vrijdag 24 juni 2022

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.33 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Khadija Zamouri en mevrouw Soetkin Hoessen zijn verontschuldigd wegens gezondheidsredenen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Collegelid Pascal Smet kan niet tijdig aanwezig zijn voor het beantwoorden van de vraag om uitleg betreffende de 11 juliviering. In overleg met de heer Mathias Van den Borre zal het collegelid deze vraag om uitleg beantwoorden op het einde van de plenaire vergadering.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt vraagt of het mogelijk is de actualiteitsvraag die aan haar gericht is te laten aansluiten bij haar vragen om uitleg. (*Instemming*)

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Ik heb 4 vragen op de agenda. Ik wil de zitting echter niet domineren. In samenspraak met de collegevoorzitter zal ik mijn vraag betreffende de beoogde inkanteling van bepaalde diensten van de Franse Gemeenschapscommissie in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de impact daarvan op de VGC omzetten in een schriftelijke vraag.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. Art. 59)

Pleegzorg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Pleegzorg verdient meer aandacht. Ook in de pers. Het is belangrijk dat we ook mooie verhalen kunnen horen en lezen en niet enkel kommer en kwel. Want dat is de pleegzorg niet, maar dat is soms wel het beeld dat mensen hebben. Daarom was het goed het hartverwarmend verhaal te lezen in *De Standaard* van 19 mei 2022 met een Brusselse pleegmoeder die bovendien bewust koos voor crisisopvang binnen de pleegzorg. Dat leek mij een mooie aanleiding om te polsen naar de initiatieven van het College, zeker omdat de Raad in juli 2021 unaniem een resolutie aannam aangaande pleegzorginitiatieven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Kan de collegevoorzitter toelichten welke vooruitgang er reeds geboekt is? Welk budget trekt ze hiervoor uit en voor welke initiatieven? Zijn er reeds gemeenten aangesproken om het label pleegzorggemeente aan te vragen, zoals in Vlaanderen al heel wat gemeenten hebben gedaan? In hoeveel gevallen heeft de VGC ondersteuning geboden? Ik denk daarbij in de eerste plaats aan de Vlaamse schepenen, die daarbij een eerste contact kunnen zijn om dergelijke zaken uit te rollen.

Welke accenten worden er gelegd tijdens de Week van de Pleegzorg 2022? Ik neem aan dat er vanuit de VGC toch een aantal initiatieven daaromtrent werden uitgerold.

Hoeveel kinderen zijn vandaag nog op zoek zijn naar een pleeggezin via Pleegzorg Vlaams-Brabant-Brussel? Overall in Vlaanderen zijn er wachtlijsten. Het aantal kinderen en jongeren dat nood heeft aan pleegzorg is jammer genoeg groter dan de beschikbare pleeggezinnen. In Brussel en in andere grootsteden is dat vaak extra moeilijk. Het is belangrijk om ook de pleegzorggezinnen te diversifiëren.

Hoe lang duurt het traject gemiddeld om een geschikt pleeggezin te vinden? Welke evolutie zit er in de duur van deze zoektocht? Worden de wachttijden korter?

Kortom, wat is de stand van zaken? Heeft de collegevoorzitter misschien ondertussen nog andere ideeën om meer pleeggezinnen in Brussel te vinden?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik weet dat mevrouw Bianca Debaets en ook anderen hier in de Raad pleegzorg niet alleen een warm hart toedragen, maar zelf ook heel actief bijdragen aan het systeem om kansen te bieden aan kinderen. Dat is een enorm engagement, waarvoor we heel erkentelijk moeten zijn.

Pleegzorg is een mooie opvangvorm voor kinderen die voor een korte of langere tijd niet thuis kunnen opgroeien. Het is inderdaad hartverwarmend dat mensen hun huis openstellen om een kind een warm nest te geven. Ik weet dat we het daar in deze Raad unaniem over eens zijn.

Vorig jaar formuleerde de Raad via een resolutie een aantal concrete aanbevelingen om pleegzorg bekender te maken. We zijn daar als College snel mee aan de slag gegaan.

In september 2021 zaten we samen met Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel. We wilden samen tot een project komen waarmee we het netwerk en de expertise van de organisatie het beste benutten en Pleegzorg bekender maken in Brussel.

We hebben er toen in overleg voor gekozen om geen gerichte campagne op te zetten richting de Brusselse gemeenten om het label pleegzorggemeente te bekomen. Zoals ook tijdens de hoorzitting in maart 2021 met Pleegzorg en Cachet bleek, is dat in Brussel niet zo evident. Een Brusselse gemeente heeft een tweetalig initiatief nodig om een dergelijk label te kunnen toekennen. Aan Nederlandstalige kant is pleegzorg tot één organisatie gefusioneerd. Aan Franstalige kant is dat niet zo en is pleegzorg verspreid over een 25-tal diensten. Dat maakt het zeer complex. Pleegzorg Vlaams-Brabant en de VGC-Administratie zijn natuurlijk wel bereid om ondersteuningsvragen van de gemeenten in het kader van ‘pleegzorggemeente’ op te vangen en hen hierin te begeleiden.

Wat hebben we met de VGC dan wel gedaan? Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel heeft in

het verleden stevig ingezet op het wegwerken van drempels naar pleegzorg in verschillende cultuurgemeenschappen. Dat is mogelijk geweest dankzij VGC-projectmiddelen die mijn voorganger, mevrouw Bianca Debaets, aan de organisatie heeft toegekend. Dat maakt dat de organisatie verder kan bouwen op expertise en een stevig netwerk.

In december 2021 kenden we een nieuwe projectsubsidie van 60.000 euro toe aan Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel. Met deze middelen zet Pleegzorg dit jaar in op de bekendmaking van netwerkpleegzorg binnen verschillende etnisch-culturele gemeenschappen in Brussel. Netwerkpleegzorg is een vorm van pleegzorg waarbij een gezin iemand opvangt uit het familiale of sociale netwerk, zoals bijvoorbeeld burens, vrienden, familie of collega's. Pleegzorg stelt vast dat 'netwerkpleegzorg' in de praktijk vaak gebeurt, maar amper officieel zo wordt opgenomen door mensen met een migratieachtergrond. Met dit project wil Pleegzorg in de eerste plaats hulp bieden in zorgsituaties die reeds bestaan, maar die hun weg naar hulpverlening en pleegzorg niet vinden.

Pleegzorg past hiervoor de huidige screeningsprocedures en begeleidingstrajecten aan. Ze zetten ook concrete bekendmakingsacties op poten.

De uitgebouwde contacten met sleutelfiguren worden nu verder versterkt. Die situeren zich vooral in de Maghrebijnse gemeenschap. Er worden verschillende individuele en groepsmomenten georganiseerd. Pleegzorg diept de contacten verder uit met zelforganisaties en potentiële sleutelfiguren uit de Sub-Saharische gemeenschap. Er vinden verschillende individuele ontmoetingen en groepsmomenten plaats. In september 2022 zal Pleegzorg ook een specifieke website lanceren. Die zal de bekendmaking verder boosten.

Het project loopt dus volop. Dit project speelt in op een aantal aanbevelingen uit de resolutie. Er wordt ondersteuning geboden aan bestaande formele en informele zorgsituaties. De bekendheid van pleegzorg wordt verder uitgebouwd, drempels worden weggewerkt. Het bestaande maatschappelijke draagvlak voor alle vormen van pleegzorg wordt vergroot en taboes worden doorprikt, een belangrijke stap om verder te kunnen groeien.

De VGC-Administratie heeft zelf geen recente cijfers over de duurtijd van de zoektocht naar een pleeggezin. Tussen het moment dat deze vraag ons bereikte en vandaag zat te weinig tijd om cijfermateriaal aan te leveren. Een schriftelijke vraag is hier een beter instrument voor. Dat geeft de organisatie iets meer marge om de correcte gegevens te verzamelen. Het is ook moeilijk om uitspraken te doen over de gemiddelde duurtijd of de kenmerkende verschillen daarin. Elke situatie is uniek en Pleegzorg tekent voor elk kind een traject op maat uit. Wanneer een aanmelding binnen komt om een kind binnen het eigen netwerk op te vangen, wordt daar meteen mee aan de slag gegaan. Vragen voor kinderen om pleegzorg in een gezin dat buiten hun netwerk valt, worden onderzocht. Pleegzorg maakt dan telkens een profiel op dat de noden en verwachtingen van het kind en de ouders of de omgeving in kaart brengt. Dan zijn er natuurlijk ook de kandidaat-pleegouders. Ook met hen wordt een traject gelopen en een profiel opgesteld. De profielen van kinderen worden naast de profielen van de beschikbare pleeggezinnen gelegd. Op die manier zoekt Pleegzorg naar de best mogelijke *match* tussen kind en pleegouder. Als er een *match* is, kan een pleegzorgsituatie opstarten. Als er geen *match* is, wordt er gezocht naar alternatieven. Het gaat dus om heel verschillende trajecten. Zeker in een netwerksituatie kan het dan snel gaan, soms duurt het langer en wordt er niet altijd een oplossing gevonden. We hebben dus nog altijd nood aan extra kandidaat-pleegouders. Ik hoop dat de mensen die aan het luisteren zijn, overwegen om eventueel zelf

de stap te zetten of de kwestie beter bekend te maken.

Tot slot, de Week van de pleegzorg vindt dit jaar plaats van 18 tot 27 november. Het inhoudelijke accent is nog niet bepaald. Volgende week zitten de verschillende provinciale diensten van Pleegzorg hierover samen. Hoe dan ook wordt het een week om die pleegzorg extra in de kijker te zetten. Ik weet dat we in deze zaal met voldoende ambassadeurs zijn om pleegzorg mee uit te dragen.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Ik heb niet echt een concreet antwoord met concrete cijfers gekregen. Maar ik zal die opvragen via een schriftelijke vraag, zoals u zelf suggereert. Ik had wel verwacht dat de betrokken diensten die data makkelijk zouden kunnen ophalen.

Nog 2 bedenkingen: in de vorige legislatuur hebben we een begin gemaakt van een grotere diversiteit in de pleegzorg, zeker voor wat betreft het profiel van de gezinnen. Dat is terecht, maar dat geldt niet alleen voor pleegzorg maar bv. ook voor mantelzorg. Binnen gezinnen met een migratieachtergrond wordt die vaak informeel opgenomen, zoals men vroeger bij ons in de dorpen voor elkaar in de bres sprong, zonder dat daar een etiket of een vergoeding tegenover stond.

Ik doe wel een oproep om niet alleen te focussen op gezinnen met Maghrebijnse *roots*. Brussel is echter veel diverser dan dat. In uw antwoorden hoor ik die focus vaak terugkomen, maar er zijn naast de Maghrebijnse nog veel andere gemeenschappen die ongetwijfeld ook bereid zijn om een engagement op te nemen.

Ten slotte, dank ik u dat u een pluim werpt in de richting van de voorzitter en mezelf. Maar ik wil wel een misverstand uit de wereld helpen. Pleegouder zijn, vraagt geen groter engagement dan bij andere ouders. Pleegkinderen, net zoals andere kinderen, worstelen op school weleens met problemen, ze puberen en halen kwajongensstreken uit. Maar het blijven kinderen, zoals alle kinderen.

Ik zeg dat omdat het een van de hardnekkige vooroordelen is dat we de wereld moeten uithelpen. In mijn omgeving hoor ik vaak, als ik mensen probeer warm te maken, dat pleegkinderen ‘moeilijke kinderen’ zouden zijn. Nee, die kinderen komen uit een ‘moeilijke context’. En dat is iets helemaal anders. Ook collega Els Rochette bv. heeft daar veel ervaring en expertise in. Als die kinderen en jongeren in een warm en stabiel gezin terechtkomen, blijken dat gewoon kinderen te zijn, zoals andere kinderen. Dat gaat met vallen en opstaan, maar elk gezin kent weleens een crisis. Dat misverstand uit de wereld helpen, is volgens mij ook een opdracht van Pleegzorg.

De voorzitter: Mooi gezegd...

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

Principiële subsidiebeslissing voor het Huis van het Kind Brussel

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Mijn aandacht werd getrokken door een debat in het Vlaams Parlement deze week over de principiële subsidiebeslissing voor het Huis van het Kind Brussel. Deze ochtend stond daarover al een artikel in *Bruzz*. We lopen de actualiteit dus een beetje voor.

De toekomst van de consultatiebureaus en de Huizen van het Kind hier in Brussel is uitermate belangrijk. Heel wat Brusselaars – Nederlandstaligen, Nederlandskundigen en anderstaligen – rekenen op dit zorgaanbod voor hun kinderen. We weten dat een hervorming zich opdringt en dat het aanbod nog beter kan. Het lijkt mij dan ook cruciaal dat de hervorming die het Agentschap Opgroeien wil doorvoeren, slaagt.

Voor ons was en is het belangrijk dat de VGC, als lokale partner, hierin volop wordt betrokken en de zaak mee behartigt. Nu vernemen wij dat 2 aanvragers of samenwerkingsverbanden hadden ingetekend en dat het Agentschap Opgroeien koos om de subsidie principiële toe te kennen aan het consortium bestaande uit i-mens, Wiegwijs en de Gezinsbond. Het andere samenwerkingsverband met de VGC en bestaande lokale initiatieven die zich hadden verenigd, kreeg de subsidie niet toegekend.

Het consortium moet nu een ondernemingsplan maken tegen eind oktober 2022, waarna dan een definitieve subsidiebeslissing valt. Vlaams minister Hilde Crevits benadrukte in het Vlaams Parlement dat de VGC wel degelijk wordt betrokken. Wat betreft dat ondernemingsplan zei zij het volgende: *“Voor mij is de spreiding en inplanting van die fysieke antennes [dus de consultatiebureaus] een belangrijk hoofdstuk in het ondernemingsplan. De voorbereiding van dat hoofdstuk maakt voorwerp uit van het afstemmingsoverleg tussen het Agentschap Opgroeien, de VGC en het samenwerkingsverband Huis van het Kind Brussel. De VGC krijgt daar expliciet ook een rol in.”*

Wij vinden de consultatiebureaus, hun spreiding en aanbod heel belangrijk. Het is belangrijk dat deze sector zich kan hervormen en dat die hervorming in Brussel ook slaagt. Mijn vraag is heel simpel. Ik ga ervan uit dat u mijn bekommernis deelt dat de hervorming van de gezinsondersteuning in Brussel moet slagen en dat we ons niet kunnen permitteren dat we hier falen. Zullen u en de Administratie hier volop aan meewerken en hoe ziet u die samenwerking met het consortium verlopen?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik begin met de laatste vraag en wil graag duidelijk maken dat het antwoord ja is op de vraag of wij ons hier mee achter zullen scharen. De VGC is op vraag van de indienende partners van de subsidieaanvraag als vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband opgetreden. Het is niet omdat die aanvraag niet gekozen is dat de VGC haar rol niet verder zal opnemen om de hervorming van de sector mee mogelijk te maken. De focus is en blijft voor ons op de Brusselse gezinnen liggen. Maar het is even belangrijk om te bekijken hoe we de sector kunnen organiseren, om die zo goed mogelijk te ondersteunen. Daar wil ik geen twijfel over laten bestaan.

Het Vlaams Agentschap Opgroeien heeft een beslissing genomen over de toekenning van de subsidies aan een nieuw samenwerkingsverband rond het Huis van het Kind. Er waren

inderdaad 2 indieners: enerzijds, een subsidieaanvraag door Wiegwijs, i-mens en de Gezinsbond, en anderzijds, een aanvraag waaraan ook de bestaande organisatoren van de consultatiebureaus, de inloopteams en de huidige vzw Huis van het Kind hebben meegewerkt, en waar de VGC als vertegenwoordiger naar voren werd geschoven, op vraag van de sector. Wij hadden oor naar die vraag en daarom zijn we daar ook op ingegaan.

Het Agentschap koos, op basis van de beoordeling door een jury, de aanvraag waarvan de Gezinsbond de trekker is. De Gezinsbond zal nu, zoals de procedure voorziet, een ondernemingsplan uitwerken. Dit ondernemingsplan moet tegen eind oktober van dit jaar worden ingediend. Dat wordt het startpunt van de hervorming van de Brusselse gezinsondersteuning.

Natuurlijk zal de VGC als lokaal bestuur meewerken aan deze transitie. Het is voor ons erg belangrijk dat we kunnen toewerken naar een degelijk, geïntegreerd aanbod voor de Brusselse jonge gezinnen. De exacte inplanting van de consultatiebureaus blijft een bevoegdheid van het Agentschap Opgroeien. We hebben daarover in het verleden gesproken, en u kent mijn standpunt. Een lokale verankering en wijkgerichte werking moeten in Brussel een plaats blijven innemen. We moeten samenwerken met de sector, niet alleen uit principe, maar ook omdat daar zoveel expertise en engagement aanwezig zijn; die moeten zeker gevaloriseerd worden.

In de nieuwe Vlaamse regelgeving voor de Brusselse gezinsondersteuning krijgt de VGC expliciet een rol als lokaal bestuur. Het is vanuit die rol dat we betrokken zijn in het zogenaamde tripartite overleg, samen met het nieuwe Huis van het Kind en het Vlaams Agentschap Opgroeien. In dat overleg wordt aan procesbewaking gedaan en wordt er concreet afgestemd. Het tripartite overleg kwam gisteren al voor een eerste keer samen. De Gezinsbond heeft er als trekker van het nieuwe Huis van het Kind een aanpak voorgesteld, om in de komende weken en maanden te komen tot dat ondernemingsplan. Er werd ook al een nieuw moment vastgelegd voor het volgende tripartite overleg eind augustus.

Dan zal de Gezinsbond samen met Wiegwijs en i-mens concrete doelstellingen en acties formuleren die in het ondernemingsplan worden opgenomen. De Gezinsbond zal ook een voorstel doen voor hoe de Brusselse partners die niet hebben meegetekend bij die subsidieaanvraag, in de toekomst toch nog betrokken zullen worden, in functie van een zorgzame transitie.

Waar maken we nu een verschil in onze rol? Enerzijds, zijn er de 2 subsidieaanvragen, waarbij de VGC mee een aanvraag ingediend heeft. Anderzijds, is er de VGC als lokaal bestuur. Daarvoor keer ik terug naar het moment waarop het Vlaams Agentschap Opgroeien de oproep publiceerde voor een nieuw Huis van het Kind, in februari van dit jaar. We hebben toen gevoeld dat die oproep tot heel veel spanning in de sector leidde, en we hebben dan het voorstel gedaan om het werkveld te ondersteunen in de opmaak van een gedragen subsidieaanvraag. Onze doelstelling was om tot 1 aanvraag te komen. Er is daarover veel overlegd.

Dat is helaas niet gelukt en er zijn 2 dossiers ingediend. Dat heeft uiteraard zijn waarde. De VGC heeft op vraag van die indienende partners de subsidieaanvraag gedaan en is als vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband opgetreden. Daarnaast zijn we ook lokaal bestuur en we zullen die rol blijven opnemen. We zullen de toekenning door de jury

onderzoeken, we hebben extra informatie over de criteria en analyses gevraagd. We moeten begrijpen waarom deze keuze is gemaakt. Maar welke keuze ook gemaakt wordt, we zullen ervoor zorgen dat de sector zo goed mogelijk ondersteund wordt om die transitie goed en zacht te laten gebeuren.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik ben heel tevreden met uw antwoord, want toen ik de discussie hoorde in het Vlaams Parlement was mijn bekommernis wat de rol van de VGC zou worden. Het is goed dat jullie de verantwoordelijkheid hebben genomen om mee in te tekenen en om alle spelers rond de tafel te krijgen. Er is veel kennis op het terrein. Jullie nemen die kennis nu mee naar de toekomst en zo zal de hele operatie kunnen slagen. Dat is in ieders belang: de kinderen, de ouders, de consultatiebureaus en de andere spelers op het terrein.

U hebt daar dus volop mijn steun en ik hoop dat daar mooi werk kan geleverd worden met het oog op een sterke sector in Brussel.

- *Het incident is gesloten.*

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Aantal kinderen met zorgnoden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Uit cijfers van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB), die een paar weken geleden bekendgemaakt werden, bleek dat vorig schooljaar meer dan 18.000 kinderen een diagnose kregen waardoor zij recht hebben op extra ondersteuning in de klas. Opmerkelijk is dat dit een stijging is van 20 % vergeleken met het jaar voordien, dat is toch zeer veel, en dat de grootste groep ondersteuning krijgt voor een autismespectrumstoornis.

Ook opmerkelijk is dat de onderwijssector zelf de zorg uitdrukte dat kinderen misschien te snel een label krijgen, wat enerzijds, niet noodzakelijk bevorderlijk is voor de algemene basiszorg, en wat anderzijds, een aanzuigeffect creëert. Ik had daar graag uw mening over.

Dat cijfer en de enorme stijging van 20 % op 1 jaar tijd zijn bij veel mensen in het oog gesprongen. Beschikt u over cijfers voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? Volgt Brussel de stijgende trend die genoteerd werd in Vlaanderen? Gaat het dan ook vooral rond het autismespectrumstoornis?

Kunt u de tendensen toelichten inzake de instroom in het buitengewoon basisonderwijs? In hoeverre loopt deze gelijk met de cijfers uit Vlaanderen?

Leeft er bij de actoren in het Brussels onderwijs ook een vrees voor overdiagnose, namelijk dat men te snel een label gaat kleven? Ik heb altijd gedacht dat een label goed was, niet om de kinderen in een vakje te steken maar om ze de juiste omkadering te kunnen geven.

Wanneer zat u laatst samen met actoren uit Onderwijs en Welzijn omtrent deze thematiek? Vloeien daar projecten of bijkomende ondersteuning uit voort?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): We moeten het even concreet voorstellen. Dat cijfer van 18.778 gaat over het aantal zogenaamd gemotiveerde verslagen. Ze worden door het CLB geschreven op het moment dat de school zijn brede zorg heeft aangewend om een leerling te ondersteunen in de noden die hij heeft. De school wendt zich in dat geval tot het CLB voor hulp in een gemotiveerd verslag teneinde ondersteuning te krijgen vanuit de ondersteuningscel. Dat verslag steunt in de feiten niet op een gestelde diagnose. Het is enkel een verslag met de bedoeling ondersteuning te krijgen. Alleen wanneer het CLB een verslag moet schrijven om door te verwijzen naar het buitengewoon onderwijs is een diagnose nodig. We willen kinderen kunnen doorverwijzen naar het buitengewoon onderwijs mocht dat nodig blijken, en ook naar de juiste school want niet iedere school biedt hetzelfde programma aan. Dat is een belangrijk verschil. We moeten de vraag ook stellen of er geen overdiagnose is. Het aantal verslagen en diagnoses neemt al enkele jaren toe. De vraag is of misschien het M-decreet daar voor een deel verantwoordelijk voor is en of via die weg kinderen naar het buitengewoon onderwijs worden doorverwezen. De Vlaamse Regering wil het M-decreet herzien zodat de kinderen in het juiste type onderwijs terechtkomen: in het gewoon onderwijs als het kan, in het buitengewoon onderwijs als het nodig is.

In het kader van de herziening van het M-decreet zullen volgens de conceptnota van het leersteundecreet honderden instellingen die zich bezighouden met leerondersteuning - en heel veel instellingen ontvangen daar vandaag middelen voor - worden vervangen door een veertigtal leersteuncentra waarvan de scholen ook aandeelhouder zijn. Als scholen niet tevreden zijn over de dienstverlening van een centrum kunnen zij zich bij een ander centrum aansluiten. Dat moet bijdragen tot de verhoging van de responsabilisering en de efficiëntie en tot het tegengaan van overdiagnose. Iedereen heeft daar baat bij.

De middelen worden dan rechtstreeks aan de scholen verstrekt. De scholen krijgen ook middelen voor het verstrekken van extra pedagogische begeleidingsdiensten die ook leerkrachten op dat vlak moeten ondersteunen. De focus wordt op brede zorg en op verhoogde zorg gelegd. Toch deel ik sommige bekommernissen van mevrouw Bianca Debaets en sluit ik me bij haar vragen aan.

Heeft het collegelid al over de herziening van het M-decreet met Vlaams minister Ben Weyts gesproken? Heeft hij al nieuws over de leersteuncentra die in het kader van de herziening van het M-decreet worden gepland? Hoeveel leersteuncentra zullen er in Brussel worden ingeplant?

Collegelid Sven Gatz: Vooreerst wil ik kort nog eens de procedure toelichten die wordt gehanteerd om een leerling vanuit het ondersteuningsmodel in het buitengewoon onderwijs en het regulier basisonderwijs in te schrijven. Een leerling kan enkel ingeschreven worden in het buitengewoon basisonderwijs als hij of zij over een verslag beschikt dat door het CLB is opgemaakt. Hiervoor heeft het CLB een diagnose nodig dat door gespecialiseerde centra kan worden opgesteld of door zelfstandige psychiaters of psychologen of door henzelf, afhankelijk van de problematiek. Voor een verslag wordt geen onderscheid gemaakt door wie de diagnose werd gesteld.

Dezelfde procedure geldt om als leerling recht te krijgen op ondersteuning in het gewoon basisonderwijs vanuit het ondersteuningsmodel. Hij of zij moet beschikken over een gemotiveerd verslag dat door het CLB wordt opgemaakt.

Een diagnose is slechts één onderdeel van een verslag of van een gemotiveerd verslag. Het is een handelingsgericht advies over de ondersteuningsnoden van de leerling voor de school- en thuiscontext. Het wordt steeds in samenspraak met de ouders en de leerling opgesteld. Cijfers over leerlingen met een verslag en een gemotiveerd verslag die in het gewoon onderwijs zitten, zijn opgevraagd bij AGODI, maar nog niet beschikbaar. Zodra we erover beschikken delen we ze mee. De cijfers over het aantal inschrijvingen in het buitengewoon onderwijs zijn wel bekend.

In het schooljaar 2020-2021 werden 755 kinderen ingeschreven in het buitengewoon basisonderwijs in Brussel. In het schooljaar 2019-2020 waren dat 753 inschrijvingen, nauwelijks een wijziging, en in 2018-2019 758 inschrijvingen. De cijfers zijn dus gelijkmatig. De cijfers voor het huidige schooljaar zijn nog niet vrijgegeven, maar de Administratie schat dat er weinig verschil zit in de cijfers in vergelijking met voorgaande schooljaren.

De trend verschilt met die in Vlaanderen waar de instroom wel stijgt. Voor het schooljaar 2018-2019 ging het om 26.166 inschrijvingen. In het schooljaar 2019-2020 werden het er 27.139 en in het schooljaar 2020-2021 werden er 27.761 leerlingen ingeschreven in het buitengewoon basisonderwijs.

Brussel volgt niet helemaal dezelfde trend als Vlaanderen, maar toch is er sprake van een gelijkmatige instroom. Er werd namelijk van uitgegaan dat de instroom zou dalen aangezien de omkadering door ondersteuningsnetwerken in het regulier onderwijs is gestegen. Zoals hier al is aangegeven door 2 parlementsleden, bieden de netwerken ondersteuning aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en dat moet de inclusie in het basisonderwijs mogelijk maken.

De CLB's signaleren dat zij van scholen en ouders veel meer vragen krijgen om aan diagnostiek te doen. Die trend is al verschillende jaren aan de gang. Een CLB zal nooit een diagnostisch traject opstarten zonder dat dit echt noodzakelijk is. Maar dan zijn ouders nog altijd vrij om deze vraag elders te stellen, bijvoorbeeld bij een privépraktijk.

Een school maakt geen onderscheid, wie de diagnose ook heeft uitgevoerd. Als er aanpassingen in de klaspraktijk nodig blijken, vertrekt een school vanuit een zorgoverleg met de ouders en de leerling, indien nodig met het CLB erbij. Zowel een school als een CLB werken vraaggestuurd. De leerling staat daarbij centraal.

Op het risico op onderdiagnose bij de maatschappelijk zwaksten wordt ingespeeld door het aanbod van het CLB zo kenbaar mogelijk te maken. Hun dienstverlening is gratis en dankzij hun draaischijffunctie kunnen zij ouders en kind in contact brengen met de juiste hulpverlening. Daarnaast nemen scholen nog altijd hun signaalfunctie op.

We hebben vernomen dat Vlaams minister Ben Weyts een terreinverkenning voor een nieuw decreet heeft aangevat bij de aanspreekpunten en coördinatoren van de ondersteuningsnetwerken in Vlaams-Brabant en Brussel.

In Brussel zijn 2 grote ondersteuningsnetwerken actief. Kasterlinden is vooral actief in het officieel onderwijs en - West-Brabant-Brussel is vooral actief in het vrij onderwijs. Ondersteuningsnetwerken bieden aan scholen, leerkrachten en leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte ondersteuning aan. Kasterlinden heeft aan de bespreking hiervan in 2020

deelgenomen. De Administratie en Kasterlinden hebben hun insteek gegeven op de Vlaamse conceptnota Leersteun die in opmaak was. De opmerkingen, zoals de rol en de nood aan extra omkadering van de CLB's, het ontbreken van regelgeving die de mobiliteit van leerlingen tussen gewoon en buitengewoon onderwijs regelt en dergelijke meer, zijn nog altijd relevant. We wachten nu op de feedback van de Vlaamse Regering.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Ik begrijp dat u nog geen cijfers over de diagnose hebt en over hoeveel kinderen recht hebben op extra ondersteuning. Dat ligt niet aan u, maar u hebt er misschien wel een verklaring voor. Het verbaast me, net als bij mijn vraag aan mevrouw Elke Van den Brandt, dat het zo lang duurt om die cijfers te krijgen. Ik zou denken dat in tijden van automatisering het enkel een druk op de knop vergt om cijfers uit de computer te doen rollen. Men hoort dat antwoord vaak. Hoe moeilijk kan het zijn? Cijfers worden toch door de Administratie en andere instellingen bijgehouden?

Misschien is het wel zo dat vandaag niet meer kinderen extra zorg behoeven dan vroeger, maar een deel van de verklaring kan ook zijn dat ouders nu sneller vragen om een diagnose op te stellen en signalen sneller worden opgepikt. Maar ook daar wacht ik op bijkomende informatie en duiding.

Er is inderdaad een verschil in tendens in de cijfers van Vlaanderen en Brussel. De cijfers in het bijzonder basisonderwijs stijgen er de afgelopen jaren veel sneller dan in Brussel waar de cijfers veeleer stabiel blijven. De verklaring zou zijn dat in Brussel extra omkadering aanwezig is. Maar dat geldt evenzeer voor Vlaanderen. Daar krijgen kinderen net zo goed ondersteuning om in het gewoon onderwijs te kunnen blijven. Kan u nog even toelichten waarom de cijfers in Vlaanderen en in Brussel zo verschillen?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): We zouden de vergelijking moeten maken met de cijfers in de centrumsteden. Een belangrijke rol spelen natuurlijk de ouders. Zij kunnen zelf elders op zoek gaan en vragen stellen als het CLB geen diagnose stelt. Ik ken ouders die er zelf van overtuigd zijn dat hun kind met een probleem worstelt en dan op zoek gaan naar specialisten of artsen om die diagnose te bevestigen. Hoeveel ouders zetten in Vlaanderen de stap om extern een diagnose te vragen? En is in Brussel het omgekeerde aan de hand en willen ouders vooral niet dat er aan hun kind een diagnose wordt gekleefd? Dat is allicht moeilijk meetbaar, maar ik stel de vraag toch.

Collegelid Sven Gatz: Ik sluit me aan bij de vragen en veronderstellingen van beide parlementsleden. AGODI beschikt over heel wat cijfers, maar we hebben vastgesteld dat het sinds Covid wat moeilijker is geworden om cijfers tussen scholen te delen omdat de druk waaronder scholen toen moesten werken dat niet heeft vergemakkelijkt. Sommige zaken kunnen wellicht beter, alleen moeten we nagaan of de systemen dat toelaten met zo min mogelijk planlast, maar dat is de verantwoordelijkheid van mijn Vlaamse collega. We weten natuurlijk allemaal graag zo veel en zo snel mogelijk. Er zullen zeker nog cijfers volgen.

De verschillen tussen Vlaanderen en Brussel blijven we verder onderzoeken. We zouden tevreden kunnen zijn met onze lagere cijfers. In Vlaanderen zou een zeer bepaald segment van ouders misschien gevoelig zijn voor overdiagnose. In Brussel kan gelet op de kansarmoede ook sprake zijn van onderdiagnose. Het moet verder worden onderzocht. Het uiteindelijke doel blijft natuurlijk dat kinderen zo goed mogelijk worden begeleid.

- *Het incident is gesloten.*

Regelluwe proefprojecten Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): We komen nu bij een vraag die wat aanleunt bij het woord planlast.

Ik pleitte er zelf al vaak voor, maar ook directies verkiezen een grote algemene bevraging per schooljaar in plaats van om de haverklap kleine bevragingen over deelsegmenten. Het collegelid moet dit eens bespreken met zijn Vlaamse collega.

Zowel vanuit de academische wereld als het middenveld worden modellen naar voor geschoven om een antwoord te bieden op de vele noden waarmee het onderwijs wordt geconfronteerd. De heer Dirk Van Damme – een van de Belgische onderwijsexperten – pleit voor een vernieuwing omdat ons onderwijsmodel veel kenmerken vertoont van een industriële samenleving, met veel standaardisering en bureaucratie. In zijn onderwijspaper wijst Voka ook op de noodzaak aan een valorisatie van technisch georiënteerde richtingen. We moeten er meer jongens én meisjes – daar knelt het schoentje ook – naartoe leiden. Er moet ook meer samenwerking komen met de private sector. Een ander interessant punt in de paper is het concept van regelluwe scholen, een concept dat komt overgewaaid van Nederland. Scholen moeten meer vertrouwen krijgen, waardoor ook de planlast en de vele administratieve taken voor leerkrachten en directies verminderen. Zo komt er tijd vrij voor waar het echt om gaat: de omkadering van de leerlingen. Voka pleit dan ook om met deze concepten te experimenteren.

Gaat het collegelid akkoord met deze analyse? Kan hij een stand van zaken geven van de inschrijvingscijfers in STEM-opleidingen? Bestaan er nog steeds opmerkelijke verschillen tussen jongens en meisjes? Hoe faciliteert de VGC de samenwerking tussen scholen en bedrijfsleven in het algemeen? Zijn er *quick wins* te realiseren? Welke projecten lopen er?

Bestudeert hij de mogelijkheid om, in samenspraak met de Vlaamse Gemeenschap, in Brussel proefprojecten voor regelluw onderwijs op te starten? Het is zeker ook een van de redenen voor de grote uitstroom bij Brusselse leerkrachten. Het volstaat om daarover met directies en leerkrachten te praten. Misschien kan met dit concept deels verlichting worden gebracht.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het zal het collegelid niet verbazen dat wij dit een uitstekend idee vinden. Het is een groot probleem dat directies en leerkrachten te weinig ruimte en vrijheid hebben om hun eigen pedagogisch project te bepalen en de kennisoverdracht in te vullen. Al te vaak verliest men zich in administratie, planlast en regelnevel, denk maar aan het bijhouden van allerlei materiaal om zich in te dekken bij eventuele juridische procedures. Vaak zijn dit dingen die niet door de Vlaamse overheid worden gevraagd. Proeftuinen om regelluw aan de slag te gaan, zijn dus een uitstekend idee.

Vaak zijn het ook de inrichtende machten die veel planlast opleggen. Zullen die regelluwe scholen ook daaraan ontsnappen of zullen ze toch – ruw gesteld – geconfronteerd worden met allerhande bemoeials van bovenaf? Als er scholen bij betrokken zijn, kunnen zij dan de onderwijsdecreten naast zich neerleggen? Zo is er het meertalig Atheneum. Ik heb mijn bedenkingen bij die meertalige aanpak, omdat er nog veel kinderen zijn die al moeite hebben

met het Nederlands, waardoor ze misschien onvoldoende sterk worden in 3 talen in plaats van sterk in 1 taal. Lopen er projecten in Brusselse scholen?

De heer Pepijn Kennis (Agora): We horen vaak dat de planlast en de vele regels voor leerkrachten demotiverend werken. Het is een van de redenen voor de grote uitstroom. Komen er Brusselse proeftuinen? In hoeverre zullen zij echt de planlast kunnen verminderen? Zoals de heer Gilles Verstraeten al aangaf, hangt het niet alleen van het decretaal kader af, maar ook van de koepels, de inrichtende macht of de school zelf. In welke mate zal deze hervalorisatie van leerkrachten het aantrekken van nieuwe leerkrachten stimuleren?

Collegelid Sven Gatz: De paper van Voka waarnaar wordt verwezen, betreft de paper ‘Naar een ondernemend onderwijs. Hoe scholen en ondernemingen elkaar sterker kunnen maken’. Het is niet mijn bedoeling om de hele paper uit de doeken te doen, maar ik zal me beperken tot de beleidsaanbevelingen die de auteur Jonas De Raeve geeft met betrekking tot de regelluwe scholen. Hij stelt dat scholen een gebrek aan autonomie hebben en gebonden zijn aan regels, statuten en stelsels, waardoor een intensieve samenwerking met ondernemingen wordt bemoeilijkt.

Hij verwijst naar het experiment in Nederland met regelluwe scholen dat in 2016 werd opgestart om enkele scholen gedurende 6 jaar te laten experimenteren met verregaande deregulering. In dit experiment konden scholen met aantoonbaar goede onderwijskwaliteit afwijken van bepaalde wet- en regelgeving.

Daarnaast verwijst de auteur ook naar de leerplicht. Hij vergelijkt ons leerplichtsysteem met dat van andere Europese landen waar de leerplichtleeftijd meestal eindigt op 16 jaar en waar de curricula van arbeidsmarktgerichte opleidingen worden opgemaakt in samenspraak met de bedrijven. Hij stelt voor om in een experiment met regelluwe scholen de derde graad beter af te stemmen op de noden van de arbeidsmarkt en een minder schools traject te voeren.

In deze analyse en die van de heer Dirk Van Damme zitten waardevolle vaststellingen en aanbevelingen, waar ik het mee eens kan zijn. Sommige jongeren willen namelijk liever zo snel mogelijk aan het werk. Een breder aanbod van arbeidsmarktgerichte opleidingen, zoals duaal leren, kan hierop een antwoord bieden.

We spreken over regelluw, maar de regels worden natuurlijk wel in een ander parlement gemaakt. We hebben daar niet meteen impact op. We proberen wel een aantal flankerende maatregelen te nemen. Naast de Vlaamse overheid levert ook de Brusselse Hoofdstedelijke Regering initiatieven die voor een betere afstemming tussen arbeidsmarkt en onderwijs moeten zorgen. Zo worden er gewestelijke premies ter beschikking gesteld voor bedrijven en gemeenten om leerwerkplekken open te stellen en *mentorship* te stimuleren.

Een aantal van de aanbevelingen – los van de regelluwe scholen – die de link met de bedrijfs wereld moeten versterken, kwam ook aan bod tijdens de ronde ‘Brussel aan de Slag’.

De inschrijvingscijfers in de STEM-richtingen zijn terug te vinden op dataloep van onderwijs.vlaanderen.be. Het aantal inschrijvingen in STEM-richtingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel neemt sinds 2016-2017 ieder jaar toe. Dat is een goede evolutie. Meer jongens dan meisjes kiezen voor STEM-opleidingen. De verhouding is de laatste jaren *grosso modo* 58 % jongens voor 42 % meisjes. Gemiddeld maken de leerlingen

in STEM-richtingen 30 % tot 32 % uit van het totaal aantal leerlingen in het ASO, BSO, KSO en TSO, dus de tweede en derde graad van het voltijds gewoon secundair onderwijs.

Voor het schooljaar 2019-2020 hadden 1.735 jongens zich in een STEM-richting ingeschreven. Voor het schooljaar 2020-2021 is het totaal aantal jongens, dat een STEM-richting volgde, gestegen naar 1.939 inschrijvingen. Bij de meisjes zien we eveneens een stijging van 1.253 inschrijvingen voor een STEM-richting in het schooljaar 2019-2020 naar 1.379 inschrijvingen in het schooljaar 2020-2021. De onderverdeling voor ASO, BSO, TSO en KSO zal ik later aan de Raad bezorgen.

Ik heb zelf een gesprek gehad met de verschillende opleidingspartners uit het VGC-netwerk, maar ook met enkele grote werkgevers en institutionele partners. Uiteraard geven ze allemaal aan dat ze een betere samenwerking willen met de werkgevers om de arbeidskansen te verhogen door in te spelen op de noden van de werkgevers en onrechtstreeks op de noden van de leerlingen. Bij duaal leren verwerft de leerling veel competenties op de werkplek. Een goede *match* tussen school, leerling en bedrijf is dus belangrijk. Duaal leren geeft scholen ook een mooie kans om voeling te hebben met de ontwikkeling in het bedrijfsleven. We weten dat er een grote vraag is naar talent in de technische beroepen, de zorg- en de horecasector. We willen samen met Tracé Brussel deze beroepen beter in de markt zetten door een positief beeld van deze beroepen te geven. Het zijn beroepen met veel carrièremogelijkheden die ook flexibiliteit bieden om werk en privé te combineren.

Daarnaast is het maken van de juiste studiekeuze van groot belang. Kiezen voor beroeps- of technische opleidingen moet een positieve keuze zijn. Vandaag is dat onvoldoende het geval. De VGC zet daar al jaren op in en creëert met subsidiekaders als 'Klas in Actie' de mogelijkheid om samen te werken met bedrijven.

Via de meerjarenovereenkomst met Tracé Brussel zet de VGC ook in op de samenwerking tussen bedrijven en scholen met acties als bedrijfsbezoeken voor scholen zodat leerlingen de bedrijfswereld beter leren kennen en hun wereld vergroot, de uitbouw van een promotiestrategie duaal leren en de organisatie van structureel en regelmatig overleg tussen de onderwijspartners en de sectoren.

Er was ook een vraag naar de *quick wins*. Er zijn verschillende subsidieoproepen van zowel de VGC als van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over uitrustingsmaterialen voor opleidingsonderdelen in scholen, ook voor duaal leren.

We proberen de eigentijdse dus moderne uitrustingsgoederen betaalbaar te maken voor de scholen. De VGC heeft een eigen oproep waarop verschillende scholen zijn ingegaan voor een bedrag van 130.000 tot 200.000 euro of meer. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest doet dat ook en trekt soortgelijke bedragen voor de uitrusting uit.

Ook belangrijk is dat het Gewest daarnaast beroepenreferentiecentra heeft opgericht waarvan er in Brussel 5 zijn. Die centra vormen meer en meer de brug tussen de tewerkstellingsactoren, opleidingsorganisaties en de beroepssectoren.

Wat uw laatste vraag betreft zult u al begrepen hebben dat ik een voorstander ben van regelluwheid. Ik denk dat iedereen dat is, maar we moeten het wel georganiseerd krijgen.

Het introduceren van proefprojecten over regelluw onderwijs zoals in Nederland heeft betrekking op het afwijken van de regelgeving over onderwijstijd, arbeidsorganisatie, personeelsbeleid, het vormgeven van curricula van arbeidsmarktgerichte opleidingen in samenspraak met de bedrijfswereld en een bepaalde vrijheid om de derde graad beter af te stemmen op de arbeidsmarkt.

De VGC is daar niet voor bevoegd, maar is daar wel een voorstander van. We laten dat aan de bevoegde minister weten en ik denk dat die daar ook een voorstander van is. We zullen dat doen vanuit de vaststelling dat dat moet gebeuren in overleg met de sociale partners. Daar is de flexibiliteit momenteel niet zo groot. Laten we zeggen dat de proeftuinprojecten met betrekking tot de lerarentekorten ons zullen kunnen helpen. Het kader is goed in ideale omstandigheden, maar niet in zulke omstandigheden, zeker niet wat betreft het lerarentekort en ook niet wat betreft de link tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Ik heb hoop dat we een aantal doorbraken op het vlak van de regelluwheden kunnen realiseren. Dat is geen punt van geloof, maar het gaat erom dat we de toekomst van een aantal leerlingen op die manier beter kunnen waarborgen. Dat is het enige en echte doel.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Ik heb 2 bemerkingen. Uw antwoord was uitvoerig. Toen ik de vraag stelde, besepte ik dat de VGC die proefprojecten niet alleen kan invoeren. Het was meer een oproep om dat samen met uw Vlaamse collega te bekijken. Het is heel goed dat u dat zult doen. Ik heb ook begrepen van mijn N-VA-collega dat hij op dezelfde lijn zit en met de Vlaamse minister en partijgenoot zal overleggen om dat een extra duwtje in de rug te geven.

Verder hebt u volledig gelijk dat er enorme tekorten van technisch geschoold personeel zijn op de arbeidsmarkt. Voor een aantal beroepen die we allemaal kennen, vinden werkgevers werkelijk niemand. U haalt de vooroordelen over het technisch en beroepsonderwijs als een van de redenen aan en ik denk dat u daar gelijk in hebt. Er hangt daar een negatief imago rond dat vooral van de ouders en de omgeving komt, niet zozeer van de jongeren zelf. Het zou interessant zijn om dat eens te onderzoeken. Ik kijk opnieuw in de richting van mijn collega als voorzitter van de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw. Mijn aanvoelen is dat het een typisch Belgisch fenomeen is. In Duitsland is dat bijvoorbeeld helemaal anders. Daar worden technische beroepen veel meer gevaloriseerd en gewaardeerd. Kinderen en jongeren worden veel meer naar die beroepen toegeleid. Het concept van het duaal leren komt ook uit Duitsland. Dat zal ook geen toeval zijn. Het zou interessant zijn om na te gaan waarom we hier in België zo negatief naar die opleidingen kijken. Vaak zijn die maar een tweede of een derde keuze.

Ik eindig met een positieve noot. Het is goed dat STEM-richtingen in de lift zitten. Er is nog geen volledig evenwicht tussen meisjes en jongens, maar die kloof is langzaam maar zeker aan het dichtten. Dat is positief. De verhouding is 58 % jongens en 42 % meisjes, dus die schuiven naar elkaar toe. Dat is goed en we moeten op die ingeslagen weg verder.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Als er interessante suggesties zijn voor de voorzitter van de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw, ontvang ik die graag. Ik neem die altijd in overweging.

Wat de regelluwe scholen betreft start de Vlaamse minister van Onderwijs 30 proeftuinen op in Vlaanderen. U steunt het concept. Zijn er daarbij scholen in Brussel? Dat wil ik weten.

Hebt u er zicht op hoe die plannen invulling hopen te geven aan dat project? Het is misschien nog wat vroeg, maar het blijft niet bij een concept. Er wordt daar effectief mee aan de slag gegaan. Kunt u me daarover iets zeggen in relatie tot Brussel?

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik sluit me aan bij de vragen van mijn collega. Hoe zit het in Brussel?

Ik bouw nog even verder op de discussie van 2 weken geleden. Op welke manier kunnen de regelluwe scholen of die proeftuinen een middel zijn om het beroep van de leerkrachten meer te valoriseren en hen meer in hun kracht en op de voorgrond te zetten in het onderwijs en in het vormen van onze kinderen en jongeren? Zijn er daarvoor al concrete projecten? Hebt u er zicht op hoe die kunnen verlopen? Is dat geïntegreerd in het bredere plan om het nijpende lerarentekort in Brussel aan te pakken?

Collegelid Sven Gatz: Ik zal de namen en de omschrijvingen van de scholen die zijn ingegaan op de inschrijving voor de proeftuinen voor het lerarentekort aan het verslag laten toevoegen. Dan kunt u zien dat een aantal scholen van alle netten dat wel degelijk doet. We moeten er wel voor zorgen dat we de debatten een beetje uit elkaar houden. Van mij mag alles tegelijkertijd op tafel worden gelegd, maar de proeftuinen over de regelluwheid om het lerarentekort tegen te gaan, hebben een andere doelstelling dan de proeftuinen waarover mevrouw Bianca Debaets het in haar vraag had. Ze zijn allebei regelluw of ze zouden dat allebei kunnen zijn. Dat hebben ze als gemeenschappelijke noemer, maar de doelstellingen in het beleid zijn toch nog altijd goed te onderscheiden.

Op korte termijn zijn er gelukkig een aantal scholen die voor het lerarentekort ingaan op de vraag van de bevoegde Vlaamse minister. Ik kan u die lijst bezorgen. De deadline van 15 juni 2022 is nog maar net voorbij. Het andere debat over wat scholen kunnen doen op het vlak van de regelluwheid in de relatie tussen het onderwijs en het bedrijfsleven moeten we verder aangaan. Er zijn nog geen kaders of mogelijkheden voor die regelluwheid gecreëerd, maar we zijn in blijde verwachting. Ik verwacht op dat vlak verbetering en doorbraak omdat, zoals mevrouw Bianca Debaets het ook heeft gezegd in haar vraag, de STEM-inschrijvingen traag maar zeker verbeteren en de inschrijvingen voor duaal leren ook. Die zijn niet zo goed als we hopen, maar de tendens is goed. Ik hoop dat die nog kan worden versterkt.

- Het incident is gesloten.

De 11 juliviering

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Zoals u weet of ik hoop dat u dit weet, is 11 juli de hoogdag voor Vlamingen in Brussel. Die dag komt snel dichterbij en het is dus tijd voor een traditionele vraag over de Vlaamse feestdag. De voorbije 2 jaar hebben we die feestdag vanwege de pandemie immers niet kunnen vieren zoals het hoort. Het belang van die dag mag niet onderschat worden. Er staan altijd heel wat activiteiten op het programma die de band tussen Vlaanderen en zijn hoofdstad in de kijker willen zetten en ook versterken.

In 2020 vroegen 17 gemeenten een subsidie van de VGC aan voor de organisatie van de 11 juliviering. Enkel Koekelberg en Etterbeek organiseerden toen geen viering: voor de niet-

deelname verwees de eerste naar de coronamaatregelen en de beweegredenen van de tweede gemeente zijn me tot op heden onbekend.

Voor 2021 vroegen 20 gemeenten of deelgemeenten van de stad Brussel de subsidie aan. Koekelberg was opnieuw van de partij. Aangezien ik hierover niets heb teruggevonden, ga ik ervan uit dat Etterbeek opnieuw geen viering heeft georganiseerd vorig jaar.

Elk jaar stelt de VGC een budget van 19.500 euro ter beschikking voor de ondersteuning van gemeenten of gemeenschapscentra die een lokale 11 juliviering willen organiseren. De gemeenten en gemeenschapscentra vragen hun subsidie aan via het jaarlijks voortgangsrapport, in te dienen voor 1 april. Ik hoop dat de VGC meer doet dan louter in een subsidie te voorzien.

Het is belangrijk om 11 juli aan te grijpen als het moment om de aanwezigheid en de meerwaarde van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel te benadrukken.

Welke gemeenten hebben hetzij via het gemeenschapscentrum, hetzij via de gemeentelijke cultuurdienst een subsidie voor de 11 juliviering voor dit jaar aangevraagd in het jaarlijks voortgangsrapport?

Zijn er gemeenten die niet op tijd hun aanvraag hebben ingediend? Zo ja, welke gemeenten en hebben zij alsnog een subsidie gekregen van de VGC?

Is het bedrag van 19.500 euro ook van toepassing voor dit jaar? Zo ja, is dat nog voldoende, gezien de inflatie en andere stijgende kosten die moeten worden doorgerekend bij het organiseren van evenementen?

Zullen er extra inspanningen gedaan worden nu we voor het eerst sinds de pandemie een 11 juliviering kunnen beleven in normale omstandigheden?

In welke mate werkt Muntpunt meer samen met de Vlaamse media rond de 11 juliviering?

Collegelid Pascal Smet: De volgende gemeenten of deelgemeenten van de stad Brussel vroegen tijdig een subsidie aan: Anderlecht, Neder-over-Heembeek, Haren, Elsene, Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst, Watermaal-Bosvoorde. Er werd geen subsidie aangevraagd voor een 11 juliviering in Brussel-Stad, Laken en Etterbeek.

Het subsidiebedrag is hetzelfde gebleven, ongeveer 1.000 euro. Voor een bescheiden formule met een hapje, drankje en wat animatie is dat voldoende. De VGC is er altijd van uitgegaan dat ook de gemeenten beter mee investeren in de 11 julivieringen en dat ze met de middelen uit de eigen werking het feest zouden organiseren. Ik neem aan dat u het daarmee eens bent. We mogen aan gemeenten niet het excuus geven dat, als de VGC alles betaalt, ze zelf niets meer moeten betalen. We zien de subsidie als een incentive om een feest te organiseren, niet om alle kosten te dekken. Dat is nooit de bedoeling geweest.

Uit de tabel met de activiteiten kunnen we afleiden dat we op het vlak van het programma en het beoogde publieksbereik terug op het niveau van voor de pandemie zitten. Drie gemeenten

organiseren naast hun eigen 11 juliviering samen met Muntpunt ontdekkingstochten in hun gemeente.

We stellen vast dat een aantal gemeenten die vroeger altijd in het gemeentehuis een plechtige zitting organiseren, hun programma en locatie voor het eerst bijsturen. Ganshoren viert 11 juli dit jaar in de boerderij van Theo en Jeanine, Koekelberg in de Dapperenstraat en Watermaal-Bosvoorde aan het rondpunt Drie Linden. Verder verhuist de 11 juliviering van Jette voor het eerst van de tuin van het gemeentehuis naar de tuin van Lokaal Dienstencentrum en woonzorgcentrum Warlandis.

Muntpunt staat, zoals zijn opdracht vanuit de Vlaamse Gemeenschap bepaalt en die destijds door mij is geschreven, in voor de communicatie van een programma van activiteiten op zondag 10 en maandag 11 juli, voor Vlaanderen Feest, Brussel Danst. Het volledige programma is te vinden op www.brusseldanst.be. Een heleboel organisaties en partners uit het N-netwerk organiseren dat mee. U zult dat ongetwijfeld bestudeerd hebben en misschien zelfs uit uw hoofd kennen. Ik licht graag 2 onderdelen toe. Op zondag 10 juli is er 'Zicht op Zuid'. Dat is een uitgebreid wandel- en feestprogramma in en in samenwerking met de gemeenten Anderlecht, Vorst en Sint-Gillis.

Er zijn activiteiten bij de gemeenschapscentra, maar ook bij Zinnema, FLOW, Studio Citygate en Park Poétik. Geïnteresseerden kunnen deelnemen aan wandelingen of fietstochten en een bezoek brengen aan Union, het Erasmushuis, Wiels enz.

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de Raad van de VGC organiseren uiteraard ook activiteiten. In de Raad zal bv. Playlist 1030 te horen zijn, een onderdeel van het gesubsidieerd Nederlandstalig netwerk.

Bij de lokale vieringen zijn talrijke lokale cultuurpartners betrokken. Bovendien organiseren de gemeenschapscentra van het Brusselse N-netwerk zeer veel activiteiten voor alle Brusselaars en Vlamingen die Vlaanderen Feest en Brussel Danst komen bezoeken. De lijst is te lang om nu voor te lezen, maar als u wilt, laat ik hem opnemen in het verslag.

Muntpunt werkt samen met de Vlaamse media. *Eén*, *Radio 2*, *RINGtv* en *Bruzz* zullen tv-spots en reclame uitzenden. *Radio 2* zendt op 11 juli 2022 de hele dag de Vlaamse top 100 uit vanop de Grote Markt. Vanaf 20u brengt *Bruzz* een inhoudelijk live-programma. Muntpunt bekijkt met *RINGtv* en *Bruzz* of het concert op tv kan worden getoond.

U ziet: Brussel danst en feest samen met Vlaanderen. Zonder twijfel ontmoet ik u die avond.

De heer Mathias Van den Borre (N-VA): Het doet deugd om te horen dat er enthousiasme is in Brussel om samen met Vlaanderen de Vlaamse feestdag te vieren. Laat u de volledige lijst van evenementen toevoegen aan het verslag?

De raadsleden hebben een lijst ontvangen van de gemeenschapscentra die in het kader van 11 juli iets organiseren. Over 7 van de 22 gemeenschapscentra is geen informatie beschikbaar. Wordt de lijst nog aangevuld? Hopelijk ondernemen de meeste centra iets. Ik wil nog geen steen werpen, want er is nog wat tijd.

In Etterbeek gebeurt echter al voor het derde jaar op rij niets. Er moet eens gepolst worden wat daarvoor de reden is. Met gemeenschapscentrum De Maalbeek is er in ieder geval een goede locatie beschikbaar. Ik was deze week nog op bezoek bij burgemeester Vincent De Wolf, die herhaalde dat de rondleiding en andere activiteiten in twee talen zouden worden georganiseerd. Er is uiteraard ook een Nederlandstalige schepen.

Collegelid Pascal Smet: U hebt die vraag niet gesteld tijdens uw bezoek? Dat verbaast me.

De heer Mathias Van den Borre (N-VA): Ik heb deze informatie nu pas.

Collegelid Pascal Smet: U kon de burgemeester toch al eens vragen of hij iets organiseert op 11 juli?

De heer Mathias Van den Borre (N-VA): Bij de eerstvolgende gelegenheid wil ik die vraag geruststellen. Ik neem dat dat u hetzelfde doet.

Ook in Brussel-Stad en Laken ontbreken er activiteiten. Dat kan te maken hebben met de geplande renovatiewerkzaamheden in de gemeenschapscentra. Toch zijn er in deze gemeenten genoeg mogelijkheden voorhanden om iets te organiseren voor de grote Vlaamse vertegenwoordiging.

U hebt gelijk wanneer u zegt dat de gemeenten mee moeten investeren. De subsidie van 19.500 euro is echter ettelijke jaren onveranderd gebleven. We moeten bekijken hoe het bedrag mee kan evolueren met andere middelen.

Ik hoop u en collega's te kunnen begroeten op 11 juli.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O. 60)

De concertwerking van de Vaartkapoen

De heer Jan Busselen (PVDA): De concertwerking van de Vaartkapoen dreigt de komende jaren naast subsidies te grijpen, terwijl er net 1,5 miljoen euro geïnvesteerd is in een gloednieuwe concertzaal die volgend jaar de deuren opent. Een zaal zonder geluidstechnici, uitgekende programmatie of communicatiestrategie is "*als een huis zonder meubels*," zegt centrumverantwoordelijke van de Vaartkapoen, de heer Walter Salender.

Wie een deel van zijn jeugd in Brussel heeft gesleten, weet dat de Vaartkapoen een legendarische zaal is die zeker in de jaren '90 een speciale plaats innam in het Brusselse concertleven. Je kon er groepen zien die later doorstroomden naar de grotere podia en festivals. Later heeft de Vaartkapoen het moeilijk gekregen om die rol te blijven vervullen. Het is natuurlijk geen gemakkelijke taak. Je moet er een neus, de juiste mensen en voldoende middelen voor hebben.

De beoordelingscommissie heeft het dossier dat de Vaartkapoen heeft ingediend, positief beoordeeld. Er ligt dus een plan met een visie op tafel. Desondanks krijgt de Vaartkapoen net als verschillende andere concertzalen geen middelen.

In 2017 deed de Vaartkapoen ook al een gooi naar werkingssubsidies. Toen kreeg het dossier van de Molenbeekse concertzaal een negatief advies. De Vaartkapoen ontving uiteindelijk wel financiering van het Brusselfonds.

Hebt u contact opgenomen met uw Vlaamse collega's Benjamin Dalle en Jan Jambon? Wat is hun reactie?

De landschapscommissie is opgericht om middelen vrij te maken voor dossiers die positief worden beoordeeld, maar buiten de begroting vallen. Vlaams minister Jan Jambon had aangekondigd om op zoek te gaan naar bijkomende middelen, Vlaams minister Benjamin Dalle beloofde in 2017 dat hij het Brusselfonds zou aanspreken. Zult u stappen zetten mocht blijken dat noch de heer Jan Jambon, noch de heer Benjamin Dalle, noch de landschapscommissie middelen vrijmaakt voor de Vaartkapoen?

Wat onderneemt u zelf om deze speciale Brusselse concertzaal te steunen?

Collegelid Pascal Smet: De Vaartkapoen heeft inderdaad een sterk dossier geschreven. We zijn dan ook verheugd dat de commissie het inhoudelijk positief heeft beoordeeld en hebben er bij de bevoegde minister voor gepleit om dit en andere positief geadviseerde dossiers te honoreren. De beslissing moet echter door de Vlaamse Regering worden genomen, waarvan mijn partij geen deel uitmaakt.

Ik ben me bewust van de bezorgdheden omtrent de aanstaande beslissingen. Eind april heeft het Brussels Kunstenoverleg een constructief overleg georganiseerd tussen mezelf en een brede vertegenwoordiging van de Brusselse kunstensector.

Op basis van de bezorgdheden die aan bod kwamen heb ik een nota met 5 kernstandpunten rond het Kunstendecreet opgesteld: investeer in Brussel als internationale vitrine; beschouw Brussel als motor voor productie; laat bouwstenen renderen; wees zorgzaam; Brussel als labo voor kunst en innovatie.

Het College heeft akte genomen van de nota, die ik bovendien bezorgd heb aan de Vlaamse ministers Jan Jambon en Benjamin Dalle. Ik kan de tekst desgewenst ook aan u bezorgen.

De procedure van het Kunstendecreet voorziet in de mogelijkheid dat de lokale besturen gehoord worden. Dat is gebeurd. Mijn kabinet heeft de nota in detail besproken met het kabinet van minister-president Jan Jambon en ik heb hem er ook persoonlijk op aangesproken. Ik heb ervoor gepleit om alle positief geadviseerde organisaties te honoreren.

Als de Vlaamse Regering 40 miljoen euro uittrekt, zijn alle problemen opgelost. Zo niet, dan moet ze minstens genoeg geld vrijmaken voor de belangrijkste spelers. Deze boodschap is evengoed aan Vlaams minister Benjamin Dalle overgebracht.

Toen ik Vlaams minister voor Brussel was, heb ik mijn budget in het kader van het Kunstendecreet aangesproken voor bijkomende middelen. Toen collegelid Sven Gatz die bevoegdheid uitoefende, deed hij hetzelfde.

Het College heeft gedaan wat het kon en moest doen. De Vlaamse Regering neemt binnenkort een beslissing. Laten we hopen dat het de goede is.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het is goed dat u een nota overhandigd hebt aan de betrokken ministers. Ik wil ze graag lezen. De bal ligt nu inderdaad in het kamp van de Vlaamse Regering. U hebt geen antwoord gegeven op de vraag wat er zou gebeuren als Vlaanderen geen middelen vrijmaakt. Ik begrijp dat u afwacht, maar de PVDA volgt het dossier nader op.

- *Het incident is gesloten.*

De organisatie van sportkampen en jeugdactiviteiten tijdens de zomervakantie

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De zomervakantie staat voor de deur. De kans is groot dat het voor sommigen geen zorgeloze zomer wordt. Door de fors oplopende loonkosten en de energiefacturen zitten vele gezinnen met de handen in het haar.

Gisteren waarschuwde Vlaams minister van Sport Ben Weyts dat de huidige economische context ongetwijfeld een impact heeft op de prijs van sportkampen en -stages. Organisatoren dreigen met verlies te moeten draaien. De andere optie is dat ze een aantal kosten moeten doorrekenen, waardoor de toegangsprijzen zullen verhogen. Er komt dus druk te staan op de mogelijkheid van ouders om hun kinderen op kamp te laten gaan.

Jeugdcentrum Aximax, de gemeenschapscentra en de VGC-sportdienst organiseren tal van activiteiten. Ook gemeenten kunnen activiteiten organiseren met steun van de VGC. Helaas maken veel te weinig gemeenten gebruik van die subsidielijijn.

Hebt u signalen opgevangen over de stijgende prijzendruk voor de VGC-sportkampen en voor andere kampen georganiseerd door externe partners? Zijn er kortingen voor specifieke doelgroepen?

Is het aanbod deze zomervakantie voldoende groot? Is er plaats voor elk kind? Welke gemeenten organiseren activiteiten met steun van de VGC?

Collegelid Pascal Smet: De deelnameprijzen voor de sportkampen zijn ongewijzigd gebleven. Ook de bestaande kortingen blijven, zoals de kortingen voor het 2de en 3de kind en voor mensen met recht op een kansentariaf (Paspartoe).

In het eigen aanbod van de VGC bij de gemeenschapscentra, Aximax en de sportdienst zijn er deze zomer 3.241 plaatsen. Daarvan zijn er nog 612 beschikbaar. Op de wachtlijst staan 860 aanmeldingen.

De discrepantie tussen het aantal beschikbare plaatsen en de aanmeldingen op de wachtlijst ontstaat omdat kinderen die op tenniskamp willen, niet per se een creastage willen aanvatten.

Andere verklaringen zijn specifieke leeftijden of de locatie. Ouders schrijven hun kinderen ook geregeld in voor meerdere aanbieders, wat de wachtlijst geen absoluut gegeven maakt. We gaan ervan uit dat zo goed als alle ouders een gepast aanbod vinden voor hun kinderen, net zoals andere jaren.

Met meerdere VGC-diensten (Speelpleinen, Cultuur, Jeugd en Sport, en Data & Analyse) werken we momenteel hard aan een onderzoek naar de noden inzake het vakantieaanbod op het vlak van geografische spreiding, spreiding in de tijd en leeftijd.

Verschillende gemeenten ontvangen subsidies van de VGC voor hun vakantieaanbod in het kader van het Jeugd- en Sportbeleid. Aan 6 gemeenten worden rechtstreeks subsidies verleend: Anderlecht, Evere, Koekelberg, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Lambrechts-Woluwe en de Stad Brussel. Nog 3 andere gemeenten ontvangen subsidies via een vzw: Ganshoren, Anderlecht en Sint-Agatha-Berchem.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ten eerste, is het positief nieuws dat de prijzen ongewijzigd blijven. Het lijkt me ook logisch dat de VGC niet meteen de tarieven zal verhogen, maar eventuele meerkosten in de eerste plaats zelf zal dragen.

Een tweede element zijn de beschikbare plaatsen. U spreekt van 2.221. In het verleden hebben we daarover al gedebatteerd. Het mag altijd iets meer zijn natuurlijk. Als u meer plaatsen creëert, zullen die automatisch worden ingevuld, want er is zeker voldoende vraag. Veel Ketjes willen de zomer op een zo aangenaam mogelijke manier doorbrengen. Wat is er beter dan een VGC-sportkamp of -zomerkamp? Daarbij kunnen ze ook het Nederlands verder oefenen en andere vaardigheden leren.

Het is opvallend dat we nu nog verder de noden moeten onderzoeken. Ik heb de vraag ook al in het verleden gesteld: hoe kunnen we de werking verbeteren en verbreden? Welke partners kunnen we nog inschakelen? Het is een goede zaak dat u de noden onderzoekt, maar ik ben benieuwd naar de opvolging ervan. Wanneer u over de resultaten beschikt, zou ik graag samen met u eens bekijken waar we eventueel nog meer kunnen doen.

Ten slotte, er is op het niveau van de gemeenten nog werk aan de winkel om extra plaatsen te creëren.

Collegelid Pascal Smet: We hebben daar een zicht op, maar we willen actualiseren en nog verfijnder werken.

- Het incident is gesloten.

- De vergadering wordt om 11.02 uur gesloten.

- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslagen

Ad Hoc Commissie voor Burgerparticipatie van 13 juni 2022

INTEGRAAL VERSLAG

– Stuk 808 (2021-2022) – Nr. 1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werd een schriftelijke vraag ingediend door mevrouw Bianca Debaets.

TREFWOORDENREGISTER**11 juliviering, blz. 17****Actualiteitsvragen**

- Zie** - Concertwerking van de Vaartkapoen
- Organisatie van sportkampen en jeugdactiviteiten tijdens de zomervakantie
- Principiële subsidiebeslissing voor het Huis van het Kind Brussel

Concertwerking van de Vaartkapoen, blz. 20**Aantal kinderen met zorgnoden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, blz. 9****Organisatie van sportkampen en jeugdactiviteiten tijdens de zomervakantie, blz. 22****Pleegzorg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blz. 3****Principiële subsidiebeslissing voor het Huis van het Kind Brussel, blz. 7****Regelluwe proefprojecten Nederlandstalig onderwijs in Brussel, blz. 13****Vragen om uitleg**

- Zie** - 11 juliviering
- Aantal kinderen met zorgnoden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel
- Pleegzorg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Regelluwe proefprojecten Nederlandstalig onderwijs in Brussel